MOBBING

Mobbing Kavramının Tanımı ve Tarihçesi

- Mob sözcüğü Latince "Kararsız Kalabalık " anlamına gelen mobile vulgus'dan türemiştir.
- İlk olarak 1960'lı yıllarda hayvanların rakiplerine karşı davranışlarını açıklamak için Konrad Lorenz tarafından kullanılmıştır.
- Paul Heinemann tarafından çocuklar arasında kabadayılık, Leyman tarafından iş yerindeki duygusal saldırıları ifade için kullanılmıştır.
- Türkçe karşılığı için "psikolojik taciz","psikolojik terör","psikolojik şiddet","duygusal taciz","zorbalı", "yıldırma", "manevi taciz", "psikolojik saldırı" kavramlarının kullanıldığı görülmektedir.
- 1992'de Almanya'da Leymann'ın çabaları ile ilk mobbing kliniği açılmıştır.

Literatüre bakıldığında mobbing kavramı için farklı araştırmacılar tarafından farklı tanımlamalar yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır:

- Bir kişi işyerinde sürekli olarak olumsuz davranış ve eylemlere konu olduğunu hissediyor ve bu durum karşısında kendisini savunmayı zor olarak görüyorsa bu kişi mobbinge uğruyordur.
- Mobbing bir kişinin, diğer insanları başka bir kişiye karşı etrafında toplaması ve sürekli olarak iyi niyetli olmayan hareketlerde bulunma,ima ve alay etme, karşısındaki kişinin toplumsal itibarını düşürme gibi yollarla, saldırgan bir ortam yaratarak onu işten ayrılmaya zorlamasıdır
- Mobbing; çalışanlara manevi baskı uygulayarak veya onları hataya sevk ederek kendi konumunu güçlendirmeye çalışmak ve rakiplerinden kurtulmaktır.

- Bir durumun mobbing sayılabilmesi için, olumsuz davranışların son altı aydan beri sürekli olması, sistematik olması ve işyerinde olması gerekmektedir.
- Üsten asta, astan üste veya eşitler birbirine yapabilir.
- Çoğunlukla sözel saldırganlık olarak ifade edilirken nadiren fiziksel şiddet içermektedir

Mobbing'in Ortaya Çıkış Nedenleri

- Birini bir grup kuralını kabul etmeye zorlamak
- Düşmanlıktan hoşlanmak
- Can sıkıntısı nedeniyle zevk arayışı içinde olmak
- Önyargıları pekiştirmek

Mobbing oluşumunda Etkili Faktörler

Mobbing oluşumunda etkili olan faktörler iki başlık altında toplanır. Bunlar kişilik faktörü ve örgüt faktörüdür.

1-)Kişilik Faktörü:

- A-) Mağdurun Kişiliği ve Psikolojisi
- B-) Saldırganın Kişiliği ve psikolojisi
- 2-) Örgüt Faktörü:

Mobbingin Aşamaları

- Çatışma (Anlaşmazlık)
- Saldırgan Eylemler
- Yönetimin Devreye Girmesi
- Yanlış Tanılarla Damgalama
- İşine son verilme

Mobbing Türleri

- 1-)Dikey (Hiyerarşik) Mobbing: Aralarında ast üst ilişkisi bulunan çalışanların bu ilişki içerisinde birbirlerine karşı gerçekleştirdikleri psikolojik taciz davranışlarıdır.
- A-)Yukarıdan Aşağıya Doğru Mobbing: Zorba mağdurun daha üst düzeyinde yer almaktadır. Bir amir veya yöneticinin, mesleki rolünü gerektirdiği konumdan yararlanarak gücünü aşırı kullanmasıyla ilişkilendirilebilecek davranışlarla, astlarına doğru uyguladığı bir yıldırmayı tanımlar.
- B-)Aşağıdan Yukarıya Doğru Mobbing: Çalışanların kendi aralarında birlik olarak, amirlerine mobbing uygulamaları, ender de olsa mümkündür. Buna aşağıdan yukarıya doğru mobbing denir.
- 2-)Yatay (Fonksiyonel) Mobbing: Aralarında fonksiyonel ilişkilerin bulunduğu çalışanlar arasında gerçekleşen psikolojik şiddet türüdür.

Mobbing Etkileri

- Mağdur üzerindeki etkileri: Güven kaybı, kaygı, stres, boyun eğmişlik, huzursuzluk, intihar eğilimleri, kendinden nefret etme
- Mağdurun Ailesi üzerindeki etkileri: İletişimsizlik.
- Toplum Üzerindeki Etkileri: Mağdurlar yaratıcılık ve üretkenliğini kaybederler bu da toplumu olumsuz etkiler.
- Örgüt Üzerindeki etkileri: İşin niteliğinde ve niceliğinde düşüş, takım çalışmasının bozulması, verimliliğin düşmesi, örgüt aleyhindeki davaların artması.

Mobbing'in Örgüt Açısından Sonuçları

- Anlaşmazlıklar
- Uzmanlık kaybı
- Düşük verim
- Erken emeklilik
- İşsizlik maliyetleri
- Hastalıklı şirket kültürü
- Hastalık izinlerinin artması
- Yüksek işgücü devri

Mobbing'in İşgörenler Açısından Sonuçları

- Ağlama
- Uyku bozukluğu
- Şiddetli depresyon
- İntihar girişimleri
- Alınganlık
- Örgütten kaçma
- Alışılmadık korkular

Hazırlayanlar:

Adı-Soyadı: Busenur KILINÇ

Numarasi:22410051038

Adı-Soyadı: Duygu ÖZDEMİR

Numarası:22410051052

Adı-Soyadı: Esra KÜÇÜK

Numarasi:22410051006

Kaynakçalar: 05509aee920fb0e9bb8dbb1bb12352e2f89b65d5.pptx(live.com)

Aykut Bedük Örgüt Psikolojisi kitabı